

BOOK REVIEWS

RECENZIJE

E. Lederer i M. Lederer: *Chromatography*, Amsterdam, 1953, (Elsevier Publishing Company) 8°, XVIII + 460 str., 88 slika i 124 tablice. Cijena uvezano u platno 32. Dfl. 60 s.

U prošlih pedeset godina ovoga stoljeća nijedno otkriće nije toliko proširilo polje rada organskog kemičara kao Cvjetova kromatografska adsorpciona analiza. R. Kuhn i E. Lederer prvi su, god. 1931., primijenili tu metodu, poznatu od god. 1903., i to u preparativnom mjerilu, za izolaciju prirodnih boja. Posljednjih godina razvija se kromatografija na ionskim izmjenjivačima i particiona kromatografija, metode koje proširuju upotrebu kromatografije praktički na svako područje kemije-tako da se danas bez nje ne može zamisliti ni istraživanje, ni industrija, ni kontrolni analitički kemijski laboratorij.

Knjiga E. i M. Lederera prva je i jedina knjiga, koja obuhvaća cjelokupno područje kromatografije i suvereno ga obrađuje, usprkos golemom broju publikacija na tome području. Knjiga je podijeljena u pet dijelova.

U prvome je dijelu, koji se odnosi na adsorpcionu kromatografiju obuhvaćena Cvjetova klasična kromatografija sa svim, pa i najnovijim poboljšanjima i varijantama metode (elektrokromatografija, kromatografiranje bezbojnih tvari na adsorbensima impregniranim fluorescentnim bojama, i t. d.

Drugi dio govori o kromatografiji na ionskim izmjenjivačima.

U trećem je dijelu prikazana particiona kromatografija, na kolonama i na papiru. Tu su prikazane i kombinacije kromatografije na papiru s radioaktivnim tracerima ili mikrobiološkim testovima.

Četvrti se dio odnosi na kromatografiju organskih tvari. U ovom su dijelu, po funkcionalnim grupama, raspoređeni organski spojevi, uz naznaku kromatografske tehnike, koja služi za njihovo odjeljivanje. Ovo veliko poglavlje (176 str.) dobro će poslužiti svakom stručnjaku za organsku kemiju, koji traži, za svoj specijalni slučaj, prikladnu tehniku odjeljivanja. Tu je prikazana i kromatografija plinovitih ugljikovodika i tehnika odjeljivanja kompliciranih prirodnih makromolekula.

U petom je dijelu konačno govor o kromatografiji anorganskih tvari.

Osobita je pažnja poklonjena tehnici rada, koja je ilustrirana brojnim skicama, fotografijama i s četiri slike u boji. Knjiga sadržava dosad najpotpuniji pregled Rf vrijednosti za papirnu kromatografiju. Cijelo je građivo jednoliko raspoređeno, tako da i kraj 1879 citata iz literature čini harmoničnu cjelinu. Knjiga se odlikuje osobitom sugestivnošću, preglednošću i kritičnošću stručnjaka, koji savršeno vlada materijom, o kojoj piše. Knjiga je vrijedna i za početnika i za laboratorij, koji se već služi kromatografijom.

Uzorna oprema upotpunjuje odlike ove knjige.

K. BALENOVIĆ